

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA TAIDEYLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Yleistä

Taideyliopiston visiona on olla taidealojen koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälinen suunnannäyttäjä, joka vahvistaa taiteita yhteiskuntaa uudistavana voimana. Taideyliopiston visio täydentää näin erinomaisesti korkeakoulutuksen visiota 2030, jossa sivistys, osaaminen, tiede ja teknologia toimivat vahvemmin ihmisen ja yhteiskunnan hyväksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovitun mukaisesti Taideyliopiston keskeisimpänä tavoitteena on kehittyminen yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa alojen välinen vuorovaikutus vahvistaa vapaita taiteita ja luo pohjaa uudentaloudelle ja kulttuurille.

Yliopiston strategian päätavoitteina on luoda vahva ja verkottunut yliopisto, jossa on opiskelijoille innostava oppimisympäristö. Yliopistossa tehdään päätavoitteiden mukaisesti myös vaikuttavaa tutkimusta ja kansainvälistymisen tavoitteita kirkastetaan ottamalla huomioon toimintaympäristön kehitys.

Strategisten kehittämistoimenpiteiden eteneminen vuonna 2018

1) Taideyliopiston kehittäminen yhtenä kokonaisuutena

Taideyliopiston yhteisen toiminnan ja toimintakulttuurin kehittämistä on jatkettu. Pohjaksi vuoden 2019 aikana käytävälle strategiaprozessille toteutettiin laajamittainen identiteettityö-projekti, johon osallistui laajasti yliopiston opiskelijoita ja henkilökuntaa.

Vuonna 2018 käynnistettiin uusi strateginen koulutuksen kehittämisen hanke, joka tähtää aiempaa laajemman yhteisen opetuksen ja joustavampien opintopolkujen tarjoamiseen Taideyliopistossa. Musiikkiteatterin opintokokonaisuuden kehittämistä on jatkettu ja kirjoittamisen maisteriohjelman käynnistämistä valmisteltiin miljoonan euron yksityisen rahoituksen turvin.

Taideyliopiston tulevaa tilaratkaisua on viety eteenpäin. Vuodesta 2021 eteenpäin Taideyliopisto toimii kahdella kampuksella, Töölössä ja Sörnäisissä. Sörnäisten uudisrakennushanke tarjoaa ratkaisun Kuvataideakatemian vuodesta 2005 jatkuneisiin tilahaasteisiin ja mahdollistaa integroidun Sörnäisten kampuksen kehittämisen yhdessä Teatterikorkeakoulun kanssa. Uudisrakennus valmistuu käyttöön kesällä 2021. Pohjoisen Rautatiekadun historiallisen Sibelius-Akatemian päärakennuksen peruskorjaus käynnistettiin, ja rakennus on Taideyliopiston käytössä syksyllä 2019. Yliopisto on tehnyt määrätietoista työtä tilakustannusten kurissa pitämiseksi ja uudet tilaratkaisut mahdollistivat uusien pitkäaikaisten vuokrasopimusten ja omistajavaihdosten myötä.

Akateemisen henkilöstön urajärjestelmän käyttöönoton valmistelu käynnistyi, kun yliopiston hallitus päätti urajärjestelmän rakenteesta.

Taideyliopisto jatkaa panostustaan yksityisen rahoituksen kehittämiseen. Vuonna 2017 päättyneen onnistuneen pääomituskampanjan jälkeen muuta yksityistä rahoitusta on kerätty noin viisi miljoonaa euroa.

Taideyliopisto sai laatuleiman Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen auditoinnissa. Erityistä kiitosta yliopisto sai yliopiston arvojen näkymisestä toiminnassa, opiskelijapalveluiden laadusta sekä tiivistä työelämä- ja alumnisuhteista.

Taideyliopiston ensimmäinen yhteinen promootio järjestettiin kesäkuussa 2018.

2) Taiteellisen toiminnan hyödyntäminen osaamisen uudistamisessa

Taideyliopiston yhteiskunnallisen vaikuttamisen keskiössä on monimuotoinen julkinen konsertti- esitys- ja näyttelytoiminta sekä tieteelliset ja taiteelliset julkaisut. Taiteellisella toiminnalla on tärkeä rooli taiteellisten prosessien opiskelun kautta syntyvän tietotaidon avaamisessa yleisölle ja uuden sukupolven taiteen esille nostamisessa julkiseksi jo opiskeluvaiheessa.

Taideyliopisto järjesti vuoden 2018 aikana noin 1300 julkista taiteellista esitystä. Esitysten määrä on kasvanut merkittävästi vuodesta 2013. Kasvua selittävät myös esitys- ja näyttelytoiminnan konseptien ja muotojen muutokset. Tilaisuuksien yleisömäärä oli yhteensä noin 76 000.

Vuonna 2018 Taideyliopisto määritteli uudelleen tutkimuksen strategiset fokusalueensa PROFI 5 -haun yhteydessä. Keskeinen osa uudistusta on niveltää fokusalueet tiiviimmin akatemioiden taiteelliseen käytäntöön ankkuroituvaa tutkimukseen. Samalla päästään hyödyntämään täysipainoisesti taidealan tutkimuksen elimellistä yhteyttä taidekasvatukseen, taidealan koulutukseen ja taiteen soveltavaan käyttöön. Myös perustutkintokoulutuksen ja jatkuvan oppimisen kehittämistä on suunnattu yhä enemmän osallistavan ja soveltavan taiteen suuntaan.

3) Kansainvälisen ja digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen

Taideyliopisto on Pohjoismaiden suurin taidekoulutuksen ja tutkimuksen yliopisto ja yksi merkittävimpiä eurooppalaisia alan korkeakouluja. Taideyliopisto toimii kansainvälisenä suunnannäyttäjänä monilla alueilla ja lukuisin eri tavoin. Taideyliopiston akatemioilla on runsaasti kansainvälistä toimintaa ja yliopisto on verkostoitunut maailmanlaajuisesti omien alojensa toimijoiden kanssa.

Esittävien taiteiden QS-rankingissä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian sijoitus oli jo kolmatta vuotta peräkkäin kymmenen parhaan joukossa (6.).

Taideyliopisto on ollut uranuurtaja taidealan digitaalisen oppimisympäristön kehittämisessä jo pitkään, erityisesti musiikin alan etä-, verkko- ja monimuoto-opetuksessa kaikilla tutkintotasolla. Vuonna 2018 digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen organisoitiin yliopistotason strategiseksi hankkeeksi, jonka tavoitteet ovat:

- Taiteellisen sisällön kartoittaminen, näkyväksi tekeminen ja kehittäminen
- Toimintatavat, joissa digitaalisuus tunnistetaan osaksi omaa toimintaympäristöä
- Henkilöstön osallistaminen kehittämiseen
- Nykyisten toimintamallien kartoitus ja arviointi

Kehittämisteemat ja toimenpiteet 2019

Kestävä tulevaisuus	Digitalisuuden hyödyntäminen	Koulutuksen kehittäminen	Osaamisen kehittäminen	Vaikuttavuuden kasvattaminen	Toimintaympäristön kehittäminen
<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luoda vahva taideyhteisö valittujen teemojen ympärille, taiteidenvälisyyden edistäminen • Löytää uusia toimintatapoja käsitellä kehittämisteemoja taiteen keinoin • Globaali vastuu, yhteiskunnallinen vaikuttaminen • Kulttuurien välinen ymmärrys <p>Lisäksi</p> <p>Edistämme pitkäjänteisempää toiminnan suunnittelua ja tutkijoiden mahdollisuutta keskittyä tutkimukseen. Kohdennamme tutkimuskeskuksille rahoituksen kolmelle vuodelle ja asetamme tavoitteen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen saamiselle.</p> <p>Selkeytämme Avoimen kampuksen roolia: akateemisen ohjauksellin täsmentäminen ja käyttöönotto</p>	<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taiteellisen sisällön kartoittaminen, näkyväksi tekeminen ja kehittäminen • Toimintatavat joissa digitaalisuus tunnistetaan osaksi omaa toimintaympäristöä • Henkilöstön osallistaminen kehittämiseen • Nykytoimintamallien kartoitus 	<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategisen koulutussuunnittelun vahvistaminen • Koulutuksen käsitteistön kokoaminen • Pedagogisen kulttuurin vahvistaminen • Opetuksen ja opetussuunnitelmatyön sykliden kehittäminen • Tutkintorakenteiden kehittäminen <p>Keskeiset toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulutuksen strateginen kehittäminen: yhteiset prosessit, aikataulut ja termit • Summer Academy • Musiikkiteatterikoulutus • Esittäväntaiteiden lavastus (2020) 	<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajien pedagogisen osaamisen vahvistaminen • Uusien urajärjestelmien käyttöönotto <p>Keskeiset toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urajärjestelmien käyttöönotto 	<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteiskunnan uudistaminen taiteen ja luovuuden keinoin • Vaikuttavuuden kasvattaminen vahvistamalla taiteen roolia yhteiskunnassa laajemmin • Dialogin ja ymmärryksen syventäminen eri taitealojen, tieteenalojen, talouselämän ja muun yhteiskunnan välillä. <p>Keskeiset toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Venetsian biennaali • ISME (2020) • Muun ulkopuolisen rahoituksen kehittäminen 	<p>Tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taideyliopiston toimintaedellytysten vahvistaminen kehittämällä toimintaympäristöä ja työhyvinvointia <p>Keskeiset toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kampusten kehittäminen, Kuva+ ja R-talo • Uusien järjestelmien käyttöönotto • Toimintakulttuurin kehittäminen • Pitkäjänteisemmän talouden suunnittelun kehittäminen

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Taideyliopisto vahvistaa rooliaan suomalaisessa ja eurooppalaisessa koulutuskentässä. Yliopisto rakentaa systemaattiset ja pitkäjänteiset kotimaiset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet.

Taideyliopistoa kehitetään yhtenä kokonaisuutena, jossa alojen välinen vuorovaikutus vahvistaa vapaita taiteita ja luo pohjaa myös uudenaikaiselle luovalle taloudelle ja kulttuurille.

Taideyliopisto ja Helsingin yliopisto selvittävät kevääseen 2017 mennessä mahdollisuudet taiteiden tutkimuksen kokoamiseksi. Taideyliopisto ja Tampereen yliopisto selvittävät kevääseen 2017 mennessä teatterialan koulutuksen kehittämisen edellytykset siten, että yksi selvityksen vaihtoehtoista on alan koulutuksen keskittäminen Taideyliopistoon.

Rakenteellinen kehittäminen

Taideyliopisto on vahvistanut rooliaan suomalaisessa ja eurooppalaisessa koulutuskentässä edistämällä taidealojen rakenteellista kehittämistä muiden suomalaisten taidealalla toimivien kumppanuuskorkeakoulujen kanssa, tekemällä uusia taidealan uudistumista tukevia koulutusavauksia, edistämällä taidealojen pedagogista kehittämistä sekä vahvistamalla rooliaan taidealan kansainvälisenä toimijana.

Taideyliopisto ja Aalto-yliopisto allekirjoittivat 28.9.2018 kumppanuussopimuksen yhteistyöstä taidealan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vahvistamiseksi. Kumppanuussopimuksen yhteydessä yliopistot perustivat työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää esittävien taiteiden lavastuksen koulutuksen tulevaisuuteen liittyviä ratkaisuja ja mahdollista koulutuksen siirtoa Taideyliopiston Teatterikorkeakouluun.

Taideyliopiston ja Aalto-yliopiston koulutusyhteistyötä on jatkettu edellisten vuosien tapaan mm. Teatterikorkeakoulun koulutusohjelmissa ja Avoimen Kampuksen tarjoamissa opinnoissa. Lisäksi on neuvoteltu työelämävalmiuksien vahvistamiseen liittyvästä koulutusyhteistyöstä.

Taideyliopisto on edistänyt taidealan rakenteellista ja sisällöllistä kehittämistä Helsingin yliopiston kanssa valmistelemalla kahden yhteisen apulaisprofessorin avaamista. Toinen uusista apulaisprofessoreista tullaan sijoittamaan Taideyliopistossa käyttöön otettavalle urapolkujärjestelmän vakinaistamispoluille.

Taideyliopisto, Aalto-yliopisto ja Helsingin yliopisto ovat myös valmistelleet Taidehautomoiden sarjaa yhteistyössä säätiörahoittajien kanssa taidealan TKI-toiminnan vahvistamiseksi.

Taideyliopisto ja Tampereen yliopisto ovat jatkaneet koulutusyhteistyön syventämistä näyttelijäntaiteen koulutusohjelmien ja muiden Teatterikorkeakoulun koulutus- ja maisteriohjelmien kanssa. Lisäksi

Taideyliopisto on jatkanut yhteistyötä pedagogisten koulutusohjelmiensa vahvistamiseksi Tampereen yliopiston kanssa. Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa on aloitettu puitesopimuksen valmistelu taidealan koulutuksen ja TKI-toiminnan vahvistamiseksi.

Uudet koulutusavaukset ja pedagoginen kehittäminen

Taideyliopisto on vahvistanut rooliaan suomalaisessa ja eurooppalaisessa koulutuskentässä kehittämällä uusia opintokokonaisuuksia.

Vuonna 2019 Taideyliopisto käynnistää kirjoittamisen maisteriohjelman, joka vahvistaa kirjallisuuden ja kirjoittamisen asemaa Suomessa ja tukee alan kansainvälistä kehittämistä. Maisteriohjelma on ainutlaatuinen, tutkintoon johtava kirjoittajakoulutus, joka toteutuu ensimmäistä kertaa Suomessa Taideyliopiston monitaiteisessa ympäristössä. Kirjoittamisen maisteriohjelmassa opiskellaan vuorovaikutuksessa kuvataiteiden, esittävien taiteiden, musiikin ja taiteellisen tutkimuksen kanssa. Opiskelu kirjoittamisen maisteriohjelmassa rakentuu opiskelijan oman kirjoitusprojektin ympärille.

Taideyliopisto näkyi vuonna 2018 korkeakoulukentässä myös vahvana taidealan pedagogisena innovaattorina generoimalla ja koordinoimalla koulutukseen, opetukseen ja pedagogiikkaan liittyviä hankkeita sekä osallistumalla sidosryhmien ja korkeakoulukumppanien kanssa pedagogiseen kehittämiseen.

Alakohtainen kehittäminen

Taideyliopiston akatemioiden on omat vakiintuneet, vahvat kansalliset ja kansainväliset koulutusverkostot, joiden puitteissa on jatkettu yhteistyötä taidealan opetuksen edistämiseksi.

Kuvataideakatemia jatkoi v. 2018 koulutuksen alueen kehittämistyötä Saastamoisen säätiön kanssa vahvistamalla kansainvälistymistä, residenssitoimintaa ja mentorointiohjelmaa sekä kehittämällä julkisen taiteen liikkuvuusmoduulia. Kuvataiteen pedagogisia opintoja on edistetty tehtävään palkatun lehtorin johdolla. Taide ja teknologia -teemaan liittyvä opetus koottiin alueelle kohdistetun lehtoraatin avulla kokonaisuudeksi, jota kehitettiin eteenpäin muuhun opetukseen integroituna. Julkisen taiteen opintokokonaisuudessa jatkettiin liikkuvuuden vahvistamista ja hankeyhteistyötä HUS:n ja säätiökentän kanssa.

Teatterikorkeakoulu kartoitti v. 2018 keskeiset kansainväliset yhteistyökumppaninsa ja vahvisti kansainvälistä yhteistyötään esitysdramaturgian ja koreografian koulutuksissa. Samalla aloitettiin neuvottelut pohjoismaisesta yhteistyöstä ohjauksen ja ruotsinkielisen näyttelijätaiteen ohjelmissa. Live art and performance -maisterinohjelma teki kansainvälistä yhteistyötä Palestiina-hankkeessa. Liikkuvuutta tuettiin alakohtaisesti räätelöityjen vaihto-ohjelmien kautta. Opiskelijoiden kiinnittymistä työelämään tuettiin edelleen kummi- ja alumnitoiminnan avulla.

Sibelius-Akatemia edisti v. 2018 yhteistyötä Töölönlahti-verkoston piirissä ja Sibafest 2018 -hankkeen kautta vahvistaen opiskelijoiden työelämävalmiuksia pääkaupunkiseudun kulttuuritoimijoiden parissa. Töölönlahden ympärille kehittymässä olevan vahvan taiteiden satelliittialueen suunnittelu jatkui vuoden 2018 aikana yhteistyössä Helsingin kaupungin ja lukuisten taidelaitosten ja organisaatioiden kanssa.

Sibelius-Akatemian v. 2018 tapahtuneen uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton polttopisteessä on pedagoginen kehittäminen ja joustavampien opintopolkujen avaaminen. Koulutusasteiden niveltämistä jatkettiin nuorisokoulutuksen avulla. Musiikkiteatterin opetuskokonaisuutta kehitettiin yhteistyössä Sibelius-Akatemian, Teatterikorkeakoulun ja Avoimen kampuksen kanssa.

Taideyliopisto vahvisti v. 2018 edelleen alakohtaisia strategisia kumppanuuksia. Musiikin alan yhteistyön painopiste on Aasiassa ja USA:ssa. Kuvataiteen ja esittävien taiteiden partnereiden painopiste on Euroopassa ja Pohjoismaissa. Korkeakoulukumppanien kanssa on käynnissä taidekorkeakoulujen intressejä yhdistäviä hankkeita. Vuonna 2018 käynnistyneen Taideyliopiston koordinoiman eurooppalaisten taideyliopistojen benchmarking-projektin kautta edistetään yliopistotason strategisia kumppanuuksia.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia arvioitiin maailman kuudenneksi parhaaksi QS World University Rankings -yliopistovertailussa esittävien taiteiden alalla vuonna 2018.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Taideyliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Taideyliopisto tiivistää opiskelijavalintaprosessiaan ajallisesti ottaen huomioon valtakunnallisen yhteishaun aikataulutuksen.

Taideyliopisto vahvistaa opintoprosesseja kehittämällä oppimisympäristöjä, aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen käytäntöjä sekä opiskelijoiden hyvinvointipalveluita. Yliopisto uudistaa tutkintorakenteitaan laaja-alaisen tutkintojen mahdollistamiseksi. Yliopisto panostaa myös opiskelijavalintojen ja yliopistopedagogiikan kehittämiseen. Yliopisto parantaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia kehittämällä harjoittelua ja toimintakentän tuntemusta. Yliopisto mahdollistaa kaikille opiskelijoille kansainvälistymisjakson osana tutkinto-opiskelua.

Yliopisto lisää tohtorikoulutuksen ja perustutkintokoulutuksen välistä yhteyttä hyödyntämällä tohtoriopiskelijoiden osaamista peruskoulutuksessa sekä tarjoamalla maisteriopiskelijoille tohtoriopintoihin valmentavia kursseja.

Taiteilijoiden työnkuvien muutokset huomioon ottaen yliopisto lisää opiskelijoille ja tutkijoille mahdollisuuksia yrittäjyyskoulutukseen, joilla vahvistetaan yrittäjyys, liiketoiminta- ja innovaatiotaitoja.

Valinnat

Taidealojen erityisluonteesta johtuen Taideyliopiston opiskelijavalinnat perustuvat ensisijaisesti hakijoiden osaamiseen ja koulutettavuuteen. Taidealan taito- ja soveltuvuuskokeet vaativat aikaa ja moniportainen hakuprosessi on monissa hakukohteissa välttämätön korkeimman taiteellisen tason takaamiseksi. Taideyliopisto arvioi vuosittain opiskelijavalintojensa prosessia, kehittää valintojaan ja pyrkii tiivistämään aikatauluja mm. hyödyntäen digitaalista alustaa taito- ja soveltuvuusnäytteiden antamisen helpottamiseksi. Vaikka Taideyliopistolla ei ole erillisiä ensikertalaisten kiintiöitä, on ensikertalaisten osuus hyväksytyistä ollut viime vuosina keskimäärin lähes 70%.

Taideyliopisto on osallistunut myös aktiivisesti taidealojen valintojen kehittämishankkeeseen yhdessä Aalto-yliopiston, Lapin yliopiston ja Tampereen yliopiston teatterityön koulutuksen kanssa. Valintakoe yhteistyötä tehdään niiden korkeakoulujen kanssa, joilla on samankaltaisia hakukohteita mm. aikataulullisia päällekkäisyyksiä välttämällä. Lisäksi Taideyliopisto on aloittanut avoimen väylän kehittämisen taidealan opintoihin osana Toinen Reitti Yliopistoon -hanketta. Sibelius-Akatemia on kehittänyt myös kohdennettua opiskelijamarkkinointi- ja rekrytointitoimintaa nuorisokoulutuksen yhteydessä.

Koulutuksen strateginen kehittäminen

Vuonna 2018 käynnistettiin koulutuksen strategisen kehittämisen hanke, joka tähtää aiempaa laajemman yhteisen opetuksen ja joustavampien opintopolkujen tarjoamiseen Taideyliopistossa. Hankkeen osana lanseerataan strategisena avauksena opettajien pedagogisen osaamisen ja mentoroinnin mallit yhteistyössä taideyliopistopedagogiikan koulutuksen kanssa.

Taideyliopisto vahvisti v. 2018 opintoprosessejaan ja kehitti oppimisympäristöään mm. lisäämällä opiskelijoiden mahdollisuuksia valita taidealat ylittäviä opintopolkuja ja jatkamalla oppimisympäristön digitalisaatioon liittyvää strategista kehittämishanketta. Digitalisaatioon liittyviä koulutuksen kehityshankkeita on toteutettu myös akatemioissa (mm. Vuorovaikutteisuus esitysuunnittelussa, Digitaalinen kuvasuunnittelu -opintokokonaisuus yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa). Akatemioiden digitiimit ovat aktiivisesti edistäneet mm. video-oppimista tukevien välineiden monipuolista käyttöönottoa ja muita digitaalisuutta hyödyntäviä pedagogisia käytänteitä.

Oppimisympäristön kehittäminen ja opiskelijoiden hyvinvointi

Opiskelijoiden aiemman osaamisen tunnustamisen käytäntöjä tuetaan aiemmin kehitettyjen linjausten mukaisesti huomioiden taidealan korkeimman koulutuksen erityisvaatimukset. Opiskelijoiden hyvinvointia

tukee rehtorin nimittämä opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä, jossa on luotu mm. periaatteet varhaisen välittämisen mallille, kehitetty opintopsykologien palveluita sekä toimittu aktiivisesti yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa epäasiallisen käyttäytymisen ehkäisemisen ohjeistamisen selventämiseksi.

Taideyliopiston oppimisympäristöä on kehitetty myös panostamalla opettajakunnan pedagogisten taitojen kehittämiseen. Taideyliopisto tarjoaa taidealojen tarpeisiin kehitettyä yliopistopedagogiikan koulutusta, jota vahvistetaan akatemioiden ja Avoimen kampuksen välisessä yhteistyössä profiililtaan omaleimaiseksi taidealan pedagogisen osaamisen hautomoksi ja tulevan uramallin vakinaistamispolkujen ansioitumisen osaksi. Taideyliopistopedagogiikan ja muiden yhteisten opetuksen kehittämisen hankkeiden tueksi organisoidaan ohjausryhmä, jossa on edustus kaikilta akatemoilta ja Avoimesta kampuksesta.

Taideyliopisto jatkoi yhteistyötä Aalto-yliopiston ja Tampereen yliopiston kanssa *Taiteet tulevaisuuden oppimista rakentamassa* - opettajan ammatillisen osaamisen kehittämishankkeessa. Hankkeessa kehitetään v. 2020 mennessä taidealojen opettajakoulutuksen kasvatustieteellisten ja pedagogisten opintojen kokonaisuutta.

Yksilöllisten opintopolkujen tukeminen

Taideyliopiston akatemit ovat uudistaneet tutkintorakenteitaan niin, että ne mahdollistavat yksilöllisemmät opintopolut, edistävät vapaavalintaisuutta ja tukevat opiskelijan itsenäistä opintojen suunnittelua. Tätä kehitystä tuetaan koulutuksen strategisen kehittämisen hankkeen yhteydessä mm. koordinoimalla tehokkaammin opetustarjonnan jakautumista lukuvuodelle. Samalla luodaan malli opetussuunnittelun jaksottamiseksi tehostaen tätä kautta akatemioiden yhteistyötä Avoimen kampuksen yhteisen opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Avoimen kampuksen akateemisen johtamisen tueksi luodaan johtamismalli. Tavoitteena on taidealan työelämän muutoksiin vastaavien opintopolkujen hahmottaminen luontevana osana eri tutkintokielten opintosuunnittelua ristiin opiskelun mahdollisuudet huomioiden.

Jatkuva oppiminen ja työelämävalmiuksien vahvistaminen

Opiskelijoiden työelämävalmiuksia on vahvistettu aktiivisesti perusopintojen osana yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa. Taideyliopisto rekrytoi vuonna 2018 kaksi lehtoria kehittämään opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysvalmiuksia. Taideyliopiston koulutuksiin sisältyy jo nykyisellään runsaasti harjoittelua ammattiympäristöissä sekä kansainvälisiä jaksoja. Tohtorikoulutuksen ja perustutkintokoulutuksen yhteyttä on kehitetty tohtorikoulujen ja perustutkinto-ohjelmien yhteistyöllä sekä suunnittelemalla yhteisiä tohtoriopintoihin valmentavia opintoja maisteriohjelmiin. Taiteellisen toiminnan hankkeilla on ollut myös tärkeä rooli taiteellisten prosessien opiskelussa syntyvien työelämävalmiuksien kehittämisessä ja uuden sukupolven taiteen esille nostamisessa julkiseksi jo opiskeluvaiheessa.

Taideyliopisto valmisteli yhdessä muiden taiteen vastuuyliopistojen kanssa kaksi erikoistumiskoulutusta: Osallistavan ja soveltavan taiteen erikoistumiskoulutus ja Julkisen taiteen erikoistumiskoulutus, joista Osallistavan ja soveltavan taiteen erikoistumiskoulutus käynnistyi v. 2018. Molemmat koulutukset sisältävät yrittäjyyteen, oman osaamisen tuotteistamiseen ja palvelumuotoiluun liittyviä sisältöjä. Erikoistumiskoulutukset vastaavat osaltaan jatkuvan oppimisen haasteeseen taidealalla.

Taideyliopistolle kohdennettiin myös v. 2018 OKM:n strategista rahoitusta jatkuvan oppimisen ennakoitumallin ja koulutuspolkujen kehittämiseksi sekä erityisesti yrittäjyyden kokonaisuuden kehittämiseen. Pohjatyötä tähän tehtiin 2018 mm. EU:n rahoittamassa NXT-accelerator-hankeessa, jossa Taideyliopisto on yhdessä eurooppalaisen taidekorkeakouluverkoston kanssa kehittämässä taiteilijoiden yrittäjyys- ja itsensä työllistämistaitoja. Lisäksi Business Finlandin rahoittaman Iscout-hankkeen konkreettisena tuloksena toteutui 2018 taiteenalojen yhteinen Nuori yrittäjyys -koulutus yhteistyössä Turun taideakatemian kanssa.

Taideyliopisto toimii Seinäjoen yliopistokeskuksessa ja tekee alueellista yhteistyötä yliopistokeskuksen yhteisten tutkimuksen fokusalueilla sekä aikuiskoulutuksessa. Toiminnan painopiste on rytmimusiikin edistämisessä ja tapahtumatuottamisessa.

Nuorisokoulutus

Taideyliopiston valtakunnallisen erityistehtävän; Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksen toimintamuotoja on uudistettu merkittävästi. Nuorisokoulutus toimii valtakunnallisesti.

Sibelius-Akatemian nuorisokoulutus on musiikillisesti erityislahjakkaille nuorille tarkoitettua tavoitteellista koulutusta, joka antaa valmiuksia klassisen musiikin, kansanmusiikin ja jazzmusiikin korkeakoulutasoiisiin ammattiopintoihin. Koulutuksen pedagogisena lähestymistapana on opiskelijan kokonaisvaltainen kehittyminen muusikkona, koulua käyvänä nuorena ja tasapainoisena ihmisenä. Nuorisokoulutuksessa on noin sata eri puolilta maata tulevaa opiskelijaa, jotka osallistuvat sekä viikoittaiseen että periodimuotoiseen opetukseen.

Valtakunnallista vaikuttavuutta on lisännyt vuonna 2016 käynnistynyt maakunnallinen yhteistyöhanke, jonka aikana Sibelius-Akatemian opettajat ovat tehneet yli sata opetusvierailua yhteensä 22 eri paikkakunnalle. Saatujen kokemusten ja palautteen perusteella hanketta on tarkoitus jatkaa myös tulevina vuosina.

Vuonna 2018 käynnistettiin Nuorten muusikoiden kansainvälinen luokka -pilotti. Ensimmäisessä vaiheessa luokalla aloitti kolme 15 - 16 vuotiasta huippulahjakasta ulkomaista opiskelijaa, jotka opiskelevat erillisopinto-oikeudella lukuvuoden kerrallaan ja maksavat lukuvuosimaksun. Luokan enimmäisopiskelijamääräksi on pilottivaiheessa asetettu 5 opiskelijaa.

Vuonna 2018 aloitettiin myös opetussuunnitelman uudistaminen. Keskeisinä tavoitteina ovat oppilaan kokonaisvaltaisempi oppimisen ohjaus sekä koulunkäynnin ja musiikinopiskelun sujuva yhdistäminen. Opetussuunnitelman kautta on myös tarkoitus pystyä paremmin kuvaamaan koulutuksen sisältöjä ja niitä erityispiirteitä, joita mikään muu koulutus Suomessa ei pysty tarjoamaan.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Taideyliopisto vahvistaa tutkimusprofiiliaan lisäämällä tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan yhteyttä ja taiteenalojen välistä vuorovaikutusta sekä kehittämällä yliopiston yhteisiä toimintatapoja. Yliopisto ottaa käyttöön avoimen tieteen linjaukset ja toimenpidesuunnitelman.

Profiilaatio

Vuonna 2018 Taideyliopisto määritteli uudelleen tutkimuksen strategiset fokusalueensa PROFI 5 -haun yhteydessä. Keskeinen osa uudistusta on niveltää aiemmat fokusalueet (taiteiden historia, taiteellinen tutkimus ja taidekasvatus) aiempaa tiiviimmin akatemioiden taiteelliseen käytäntöön ankkuroituvaan tutkimukseen. Samalla voidaan hyödyntää täysipainoisesti taidealan tutkimuksen elimellistä yhteyttä taidekasvatukseen, taidealan koulutukseen ja taiteen soveltavaan käyttöön. Yliopiston lisäpanostuksen avulla (mm. tutkimuskeskusten kolmevuotiset johtajan tehtävät) on mahdollistettu yliopistotason tutkimuskeskusten toiminta strategiakauden loppuun ja PROFI-rahoituskausiksi.

Yliopistotason tutkimuskeskusten Research Hub -verkosto jatkoi taidealan tutkimuksen vahvistamista kokoamalla yhteen eri alojen tutkijoita ja tutkimusryhmiä. Tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen ohjausryhmän (TTOR) koordinoimana verkosto on tukenut myös laajempien rahoitushakemusten laatimista (Suomen Akatemian hakemusten kokonaismäärä nousi 44%) sekä mahdollistanut tohtoriopiskelijoiden ja tutkimusta tekevien opettajien aiempaa tiiviimmän integroitumisen tutkimusryhmiin. Verkosto on luonut uusia edellytyksiä merkittävälle kansainväliselle tutkimustoiminnalle mm. järjestämällä säännöllistä konferenssitoimintaa sekä kehittänyt uusia käytäntöjä ja tukitoimia taidealan tutkimuksen tarpeisiin.

Suomen Akatemialle tehdyistä rahoitushakemuksista merkittävä määrä on saanut rahoitusta. Läpäisyprosentti v. 2016 oli 40%, v.2017: 33%. Samaan aikaan myös tieteellisten julkaisujen määrä on kasvanut merkittävästi.

Taideyliopisto vei vuonna 2018 eteenpäin Suomen Akatemian strategisen neuvoston rahoittamaa ArtsEqual -konsortiohanketta, jossa selvitetään, miten taiteellisella toiminnalla, menetelmillä ja taidekasvatuksella voidaan tehdä yhteiskunnasta tasa-arvoisempi ja ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa kehitetään myös kulttuurialan sosiaalisia innovaatioita yhteistyössä laajan vuorovaikutuskumppaniverkoston kanssa osaamisen uudistamiseksi. Hankkeelle myönnettiin jatkorahoitus vuosille 2018-2020.

Verkostoituminen ja kansainvälistyminen

Taideyliopisto on toiminut edelleen aktiivisesti taiteellisen tutkimuksen, taidekasvatuksen ja taiteiden historian tutkimuksen kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, mm. SAR (Society of Artistic Research) sekä EARN (European Artistic Research Network). Taideyliopiston CERADA-tutkimuskeskus organisoii

taidekasvatuksen alueen verkostotapahtumia ja konferensseja. CfAR-tutkimuskeskus organisoii verkostotapaamisia taiteellisen tutkimuksen vahvistamiseksi. Taideyliopisto myös johti ja koordinoi musiikintutkimuksen verkostoa (MuToVe), jossa tehdään yhteistyötä tohtorikoulutuksen ja tutkimuksen alueilla Helsingin yliopiston, Turun yliopiston, Åbo Akademin, Tampereen yliopiston, Itä-Suomen yliopiston, Jyväskylän yliopiston ja Oulun yliopiston kanssa.

Vuonna 2018 aloitettiin myös taidealan tutkimuksen yhteistyöverkoston laajentaminen taide- ja kulttuurialalla toimiviin ammattikorkeakouluihin. Vuonna 2019 lanseerattavien Taidehautomoiden kautta edistetään taidealan TKI-toimintaa ja luodaan uusia verkostoja ja kumppanuuksia.

Taideyliopisto jatkoi v. 2018 Helsinki EU-Officeissa yhteistyötä kumppanuusvaikuttamisen ja rahoitushakujen tehostamiseksi. Taideyliopisto rekrytoi myös kansainvälisen tutkimuksen Advisory Boardin, joka julkaisi ensimmäisen raporttinsa syksyllä 2018. Raportti antoi sytykkeitä tutkimuksen uudelle profiloinnille ja aiempaa kiinteämmälle yhteistyö akatemioiden tohtorikoulujen ja Research Hubin tutkimuskeskusten välillä.

Taideyliopisto suunnitteli ja koordinoi v. 2019 järjestävän kolmannen Research Pavilion - tutkimuspaviljongin Venetsian biennaalin yhteydessä kansainvälisten partnereiden kanssa ja vahvistaa tätä kautta kansainvälistä näkyvyyttään ja asemaansa taiteen ja taiteellisen tutkimuksen edelläkävijänä.

Avoim tiede ja tutkimus

Avoimen tieteen periaatteet ohjasivat Taideyliopiston tutkimustoiminnan kehittämistä. Avoimen tutkimuksen koordinoimiseksi perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä on laatia esitys Taideyliopiston avoimen tieteen ja tutkimuksen politiikaksi, suunnitella avoimen tieteen ja tutkimuksen politiikan jalkauttamisen tavat sekä päivittää Taideyliopiston tutkimusaineistopolitiikka ja ylläpitää sen toteuttamissuunnitelmaa.

Taideyliopisto suunnitteli yhdessä Aalto-yliopiston, Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston kanssa ensimmäisen taide- ja kulttuurialan tutkimuksen infrastruktuurihankkeen, jolle haetaan rahoitusta seuraavassa FIRI-haussa. Hankkeen kautta pyritään vahvistamaan digitaalista infrastruktuuria VR/AR/MR-ympäristöissä taidealan tutkimuksen tarpeisiin.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiosasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Taideyliopiston strategiaan pohjautuvat henkilöstöpolitiikan tavoitteet ovat

- 1) kyvykäs ja kehittymishaluinen henkilöstö
- 2) rohkea ja vastuullinen toimintakulttuuri
- 3) avoin ja vuorovaikutteinen johtaminen

Työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen

Taideyliopisto on uudistanut työhyvinvoinnin ja työterveyden kokonaisuutta käynnistämällä useita työhyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä ja ennakoivia toimenpiteitä. Uudelle toimintatavalle on keskeistä tarkastella työhyvinvointia, työterveyttä ja työturvallisuutta yhtenä kokonaisuutena. Vuonna 2018 toteutettiin terveystarkastus (eKysely) ja kutsuperusteiset terveystarkastukset koko henkilökunnalle. Lisäksi työhyvinvointiin on panostettu erilaisilla kampanjoilla ja kokeiluilla (uudet työkalut esimiehille sekä työnantajan tarjoamat henkilöstöedut henkilöstölle). Toimenpiteiden tavoitteena on paremmin voiva työyhteisö.

Vuonna 2018 käynnistettiin yliopiston yhteinen osaamisen kehittämisen hanke. Osaamisen kehittämisen tavoitteena on varmistaa, että kaikilla taideyliopistolaisilla on tarvittava osaaminen toimia menestyksellisesti omassa tehtävässään. Osaamisen kehittämisen strategiset painopistealueet 2018-2019 ovat:

- Johtaminen ja esimiestyö
- Yhteisöllisyys ja sen vahvistaminen
- Ammatillista osaamista edistävä kehittäminen

Uudistuvat palvelut

Palveluorganisaation uudistamista on edelleen jatkettu. Kehittämisen painopisteenä vuonna 2018 olivat:

- palveluiden johtamisen selkeyttäminen
- palveluiden käyttäjälähtöinen kehittäminen (tutkimuspalveluiden kehittämisspilotti)
- uusien järjestelmien käyttöönoton valmistelu (talous-, HR-, ja opintojärjestelmä)

Akateemisten urien kehittäminen

Taideyliopistossa otetaan käyttöön vuonna 2019 urajärjestelmä, jolla mahdollistetaan akateemiselle henkilöstölle yhdenvertainen, kriteereiltään läpinäkyvä ja kansainvälisesti kilpailukykyinen uralla kehittymisen polku. Urajärjestelmässä on kaksi vakinaistamispolkua: professorien vakinaistamispolku ja lehtorien vakinaistamispolku. Urajärjestelmän avulla yliopisto varmistaa, että se houkuttelee puoleensa jatkossakin parhaat opettajat, taiteilijat ja tutkijat eri puolilta maailmaa.

Yliopiston hallitus päätti kesäkuussa 2018 urajärjestelmien käyttöönotosta ja periaatteista, jonka jälkeen on valmisteltu tehtävien valintakriteereitä sekä yhteisiä järjestelmään liittyviä prosesseja. Uramallien käyttöönotto toteutetaan vaiheittain seuraavien vuosien aikana.

Laadunhallinta

Taideyliopiston laadunvarmistusjärjestelmän tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen, tukea ydintoiminnan laatua ja varmistaa selkeät johtamisen tavat sekä sujuvat palvelut. Laadunvarmistusjärjestelmä perustuu jatkuvan kehittämisen ajatukseen ja laatujärjestelmää kehitetään samanaikaisesti koko yliopiston ja palveluorganisaation kehittämisen kanssa. Johtoryhmä on selkeyttänyt laadunhallinnan vastuita.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) toteutti Taideyliopiston laatujärjestelmän auditoinnin keväällä 2018. KARVI myönsi Taideyliopistolle laatuleiman, joka on voimassa kuusi vuotta 20.9.2018 alkaen. Myönnetyn laatuleiman mukaisesti Taideyliopiston laatujärjestelmä täyttää korkeakoulujen laadunhallinnan kansalliset kriteerit ja vastaa eurooppalaisia periaatteita ja suosituksia. Taideyliopistolla on kehittynyt kyky arvioida omaa toimintaansa ja Taideyliopiston arvot - taito, rohkeus, yhteisöllisyys - nousevat jokapäiväisestä toiminnasta. Taideyliopiston laadunhallinnan vahvuuksia ovat opiskelijakeskeisyys ja laaja-alaiset yhteydet alumneihin ja työelämään. Henkilöstön ja opiskelijoiden välillä on hyvä keskusteluyhteys, joka näkyy vahvana yhteisöllisyytenä.

Auditointituloksen perusteella Taideyliopisto on käynnistänyt kolme laatujärjestelmän kehittämissuunnitelmaa. Kehittämissuunnitelmat keskittyvät tutkintoon johtavan koulutuksen käsitteisiin, rakenteisiin ja aikatauluihin; koulutuksen arviointi- ja palautejärjestelmään kehittämiseen sekä toiminnan mittaamisen tarkasteluun. Muilta osin laatutyössä keskitytään olemassa olevien vahvuuksien vaalimiseen.

3. TAIDEYLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Taideyliopisto antaa taiteen ylintä opetusta, harjoittaa taiteellista toimintaa sekä tutkimusta. Yliopisto kouluttaa korkeatasoisia taiteilijoita, opettajia ja tutkijoita ja tukee toiminnallaan taiteellisen ja luovan työn edellytyksiä. Taideyliopisto vaalii taiteen ja tutkimuksen vapautta ja perinteitä sekä haastaa olemassa olevaa ajattelua, toimintatapoja ja instituutioita. Yliopisto edistää toiminnallaan suomalaisen kulttuurin, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän monipuolistumista ja uudistumista.

Taideyliopisto on vuonna 2020 taidealojen koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälinen suunnannäyttäjä. Taideyliopisto erottuu kansainvälisesti laajalla taidealojen koulutustarjonnalla sekä siihen kiinteästi kytkeytyvillä tohtorikoulutuksella ja tutkimuksella.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Taideyliopisto on määritellyt tutkimuksen vahvuusaloikseen taiteellisen tutkimuksen, taidekasvatuksen ja musiikin historian.

Taiteen koulutuksessa nousevia teemoja ovat taiteen moninaistuvat esityskäytännöt, uudistuva suhde tilaan ja

tilallisuuteen sekä kaikkia taidealoja koskeva kulttuurien kohtaaminen ja monimuotoisuus.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	243
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	243
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	14
Alemmat korkeakoulututkinnot	180

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 76 004 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 68 791 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon musiikin nuorisokoulutus. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 942 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 7 400 000 euroa vuonna 2017, 7 300 000 euroa vuonna 2018, 5 700 000 euroa vuonna 2019 ja 5 600 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Taideyliopiston kehittäminen yhtenä kokonaisuutena ja koulutuksen uudelleen järjestelyt
- Taiteellisen toiminnan hyödyntäminen osaamisen uudistamisessa
- Kansainvälisen ja digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 326 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta

laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 6 887 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Karri Kaitue
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Jari Perkiömäki
Rehtori

LITTEET